

A főispán nyilatkozata a közoktatásügyi államtitkár szegedi látogatásáról.

(Saját tudósítónktól.) A Délmagyarország keddi számában részletesen beszámoltunk gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi államtitkár szegedi látogatásáról, a rokkantak érdekében a városházán megtartott tanácskozásokkal kapcsolatban. Az államtitkár hétfőn éjjel — mint azt már jelentettük, — Vigh Albert iparoktatási főigazgatóval, Petry Pál miniszterelnökségi titkárral, dr. Tóth István vallás- és közoktatásügyi titkárral és dr. Magyary Zoltán segédtitkárral Temesvárra utazott.

A lefolytatott tanácskozások eredményéről és az államtitkár szegedi látogatásáról a Délmagyarország munkatársa dr. Cicatricis Lajos főispántól kért felvilágosítást.

A főispán a következőkben volt szíves munkatársunkat az ügyről tájékoztatni:

— Az államtitkár ur öméltsága az országos rokkantügyi hivatal helyettes elnöke, illetve ügyvezető elnöke. Mint ilyen szeretné, ha az ország nagyobb városaiban, így elsősorban Szegeden a rokkantak részére iskola létesülne. Az iskola szétágazó ipari és mezőgazdasági irányt követne. A mezőgazdasági oktatás a kertészetre és konyhakertészetre fektetné a főszűrt, míg az ipari oktatás a házi- és kézműiparra terjedne ki.

Az iskolával kapcsolatosan családi otthonok építéséről is tárgyaltunk. Szegedi illetőségű rokkant katonák nyernének ezekben az otthonokban elhelyezést. A házak örök tulajdonukba mennének át és oly módon tervezetnek, hogy mindegyik mellett legyen egy akkora — körülbelül 3—400 négyszögletes — telek, amelyen a családtagok konyhakertészettel foglalkozhatnak és ilyen módon némi jövedelemhez jutnának.

A tanácskozás második pontja a tüdőbetegkérdés országos rendezése volt. A háború — sajnos — megszorította a tüdőbetegek számát. A katonaságtól sok tüdőbeteget bocsátanak el. Nehogy ezek az egészséges embereket megfertőzzék és hogy gyógyulásukat elősegítsük, programba lett véve az is, hogy az egész országban tüdőbeteg-szanatóriumok és diszpanzerek állíttassanak fel.

A népoktatás szervezése és ezzel kapcsolatban a népnek a háború után bekövetkezendő gazdasági harcra való megedzése a harmadik program pont főcélja. Gazdasági és földmívelő iskolák létesítéséről van szó, ahol a nép gazdasági és iparoktatást nyerne. Az iskolák általában tanonc-otthonokkal lennének kapcsolatosak.

Ez nagyjában az az országos akció, a melynek élén a kultuszállamtitkár ur áll. Az államtitkár Szegeden előzetes tájékozást óhajtott szerezni az itteni viszonyokról, meggyőződést akart szerezni arról, milyen intézkedésekre volna Szegeden szükség az országos akció keresztülvitele érdekében. Megtudakolta, hogy milyen erkölcsi és anyagi támogatásra számíthat az országos rokkantügyi hivatal a helyi érdekkörök-nél.

A kultuszállamtitkár ur, — mint azt kijelentette, — kellemes impressziókkal távozott körünkől. Megemlítette, hogy a város minden irányu fejlettsége kellemesen lepte meg és hogy a tanácskozáson résztvevő hatósági szervek konsziliáns, előzékeny és figyelmes tárgyalási modora, amellyel az akciót és ezzel munkáját támogatták, a lehető legkellemesebben érintették.

Küszöbön a szakítás Mexikó és az Unió között.

GENF, május 16. A Newyork Herald párisi kiadása jelenti Washingtonból, hogy Mexikó és az Egyesült-Államok között a helyzet az utóbbi huszonnégy óra alatt annyira kiélesedett, hogy a szakítás elkerülhetetlennek látszik.

Az orosz és balkáni harc-téren nincs újabb esemény.

BUDAPEST, május 16. (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.) Orosz és délekeleti harctéren nincs újabb esemény.

HÖFER altábornagy, a vezérkari főnök helyettese.

BERLIN, május 16. A nagy főhadiszállás jelenti: A keleti és balkáni harctéren nem volt különös esemény.

LEGFŐBB HADVEZETŐSÉG.

(Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

Mindenki vegye meg a Nemzet Háza idő-reform emléklapját.

Az antant tiltakozása a Romániával kötött egyezségünk miatt.

Szófia, május 16. A „Kambana“ jelenti Bukarestből, hogy az antant-követek ismét megjelentek Bratianu miniszterelnöknél és valamennyiök nevében Poklevszky-Koziel orosz követ a román kormány válaszáat sürgette arra a jegyzékre, amelyet kormányaik anémet-román megegyezésre vonatkozólag a román kormányhoz intéztek. Bratianu miniszterelnök a követeknek azt válaszolta, hogy a kormány még nem állapította meg a válasz végleges szövegét és az csak a napokban fog megtörténni. A miniszterelnök azonban közölte a követekkel, hogy a román kormány nem lát okot fenforogni arra, hogy a központi hatalmakhoz való viszonyának megállapításánál idegen oldalról jövő nyomásnak engedjen. A követek láthatóan rossz hangulatban hagyták el a miniszterelnökséget.

Bülow herceg a német főhadiszálláson

Genf, május 16. Az „Echo“ írja, hogy az Exchange Telegraph berlini távirata szerint Bülow herceget, aki Berlinben érkezett, a német császár főhadiszállására hívták. Ennek a kihallgatásnak, melyen Bethmann-Hollweg is jelen lesz, rendkívül nagy fontosságot tulajdonítanak.

Évenként huszezer korona a hadiárva segélyezésére.

— A közigazgatási bizottság Budapest és Hódmezővásárhely felé sürgős felterjesztésben kér új vonatokat. —

(Saját tudósítónktól.) A közigazgatási bizottság kedden délután négy órakor dr. Cicatricis Lajos főispán elnöklése alatt ülést tartott. Mielőtt a havi jelentések felolvasása megkezdődött, dr. Becsey Károly állott fel szólásra és a következő indítványt tette:

— Állandó a panasz, hogy a szegedi piac nagyon drága, ez érthető ugyan a háborús időkben, de mégis segíteni lehetne azáltal, ha legalább még egy vonat indulna a tanyákra. Most a reggel nyolckor érkező közönség csak délután ötkor mehet vissza. A délután 1.23-kor induló vonat indítását sürgősen kérelmezni kellene. Gazdasági szempontból is fontos a dolog, mert azok, akik bejönnek a városba, egész napi munkaidejüket elvesztik. Azt indítványozom, méltóztassék legsürgősebben felírni a kereskedelmi miniszterhez és esetleg a vasuti igazgatósághoz, hogy legalább az 1.23-kor induló vonatot állítsák be. Tisztelettel kérem, méltóztassék ezen indítványomat elfogadni.

Dr. Rósa Izso országgyűlési képviselő:

— A magam részéről is óhajtottam ilyen indítványt előterjeszteni. Megjegyzem, hogy az 1.23-as vonat az orvosai volt, tehát nem Szegedről indult. A beállítandó vonat Szegedtől—Félegyházáig menjen legalább és délután 1—2 óra között induljon. Kérném, hogy a feliratban arra helyezzünk súlyt, hogy délután 1—2 óra között induljon és elegendő volna, ha csak III. osztályú kocsik járnának. Nemcsak a tanyai lakoságnak, hanem a város közönségének is érdeke, hogy még egy vonat járjon. A vásárhelyi közlekedés javítását is kérném a feliratot ebben az irányban is kérném kiegészíteni.

A közigazgatási bizottság egyhangulag magáévá tette az indítványt és elhatározta, hogy sürgős feliratot intéz a kereskedelemügyi miniszterhez és átír a szegedi üzletvezetőséghez az 1.23-kor induló vonat visszaállítására érdekében.

A polgármesteri jelentést április hóról Rack Lipót tanácsjegyző ismertette, majd dr. Wolf Ferenc tiszti főorvos számolt be az április havi közegészségügyi viszonyokról a következőkben:

— A közegészségügyi viszonyok a múlt havi állapotokhoz viszonyítva lényeges javulást mutatnak, úgy a halálozást, mint a ragályos betegségeket illetőleg. A múlt havi jelentésben felhívtam a bizottság figyelmét a halálozás nagyfokú emelkedésére, különösen a tüdőgümőkór okozta veszteségre. Ebben a tekintetben kedvező fordulat állott be, amennyiben a halálozás majdnem harmadára csökkent. A vörheny tetemes apadást mutat, ugyszintén a kanyaró, ronszó toroklob is. A szörványos ragályos betegségeken kívül csak egy járványos agy- és gerincagy-lob eset jelentetett be, amely alkalommal a legszigorubb óvintézkedések azonnal fogantatosítottak, de a bakterológiai vizsgálat negatívnak bizonyult.

Élve született 91 fű, 91 leány, halva született 6 leány. Meghalt 104 fű, 102 leány, összesen 206.

A bizottság a jelentést tudomásul vette. Törös Sándor kir. tanácsos, pénzügy-